

**ГЛУХІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА**

Навчально-науковий інститут філології та історії
Кафедра історії, правознавства та методики навчання

**СИЛАБУС
навчальної дисципліни**

**ОРГАНІЗАЦІЯ МОЛОДІЖНОГО САМОВРЯДУВАННЯ
В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ**

Код дисципліни	
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна (циклу загальної підготовки)
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	
Освітньо-наукова програма	
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття
Форми контролю	залік

Інформація про викладачів

Викладач	Гриценко Андрій Петрович , доктор педагогічних наук, доцент кафедри історії, правознавства та методики навчання
Контактний телефон	+380950710747
E-mail:	hrytsenko@gnpu.edu.ua
Профайл викладача	https://gnpuaspirantura.wixsite.com/naukovikadry/гриценко https://scholar.google.com.ua/citations?user=IU-0QKoAAAAJ&hl=uk https://orcid.org/0000-0002-9107-1394 https://publons.com/researcher/2910210/
Консультації	Консультації в день проведення лекцій / практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі консультації через електронну пошту та в Google classroom

Програму курсу складено: д.п.н., доц. Гриценко А.П.

Програму курсу (зі змінами) розглянуто та схвалено вченою радою Навчально-наукового інституту філології та історії, протокол № 2 від 28.02.2024 року.

Анотація курсу

Відродження національної вищої школи, оновлення змісту історичної освіти привели до змін у програмі навчальної дисципліни «Організація молодіжного самоврядування в закладах освіти», яка є складовою університетського курсів методики викладання історії та правознавства. Програма складена відповідно до навчального плану підготовки університетами України бакалаврів, з урахуванням нової структури та програми вивчення навчальних предметів у ЗЗСО.

Під час складання програми враховані матеріали дискусій та обговорень з проблем розвитку громадянського суспільства, вимоги до сучасної вищої школи, спрямованість курсу на поглиблення процесу гуманізації навчання у закладах освіти, досвід викладання теорії та методики викладання історії у класичних університетах; зроблено спробу зберегти кращі вітчизняні науково-методичні традиції.

Багато уваги приділено розгляду нових підходів до аналізу розвитку громадянського суспільства, усному викладу матеріалу на заняттях, навчанню у грі, кооперативному навчанню, оцінюванню навчальних досягнень на уроках, а також правам та обов'язкам учителя. Вивчення теоретичного курсу та виконання практичних занять (написання рефератів, конспектів занять, нотаток, виступи на семінарських заняттях в ролі учителя уроку) допоможе здобувачам краще підготуватися до проходження практики в закладах загальної середньої та фахової передвищої та стати хорошим спеціалістом.

В програмі подається перелік рекомендованої літератури - джерельних публікацій, навчальних посібників та наукових праць, - щоб студенти змогли ознайомитися з різними поглядами, оцінками та концепціями провідних істориків-методистів, повніше врахувати джерельну базу й наукові доробки при написанні кваліфікаційних (магістерських) робіт.

Місце даної дисципліни в програмі навчання. Вивчення курсу «Формування умінь організації молодіжного самоврядування в закладах освіти» дозволяє майбутнім учителям у ЗЗСО отримати цілісну та логічно-послідовну систему знань про дидактику занять у закладах загальної середньої та фахової передвищої освіти, розкрити концепцію, основи теорії, методики та методології викладання навчальних предметів та організації діяльності класного керівника. Програма складена відповідно до навчального плану підготовки майбутніх учителів.

Предметом вивчення курсу є теоретичні та методичні основи організації освітнього процесу в закладах освіти.

Місце у структурно-логічній схемі підготовки фахівців: дисципліна належить до циклу вибіркових дисциплін циклу професійної підготовки, форма контролю – залік.

Багато уваги приділено розгляду нових підходів до використання інтерактивних технологій, усному викладу матеріалу на заняттях, навчанню у грі, кооперативному навчанню, оцінюванню навчальних досягнень на заняттях, а також правам та обов'язкам вчителя. Вивчення теоретичного курсу та виконання практичних занять (написання проєктів, конспектів занять, нотаток, виступів на семінарських заняттях в ролі учителя із фрагментами занять) допоможе здобувачам вищої освіти краще підготуватися до проходження педагогічних практик на робочому місці вчителя у закладах загальної середньої освіти та сформуванню на достатньому рівні професійну компетентність.

Мета: підготовка майбутніх учителів до оволодіння змістом навчальних предметів громадянської та історичної освітньої галузі у ЗЗСО й основами методиками

провадження у своєму середовищі, громаді, організації, закладі освіти навчальної діяльності, яка б покращила здатність молоді брати активну і конструктивну участь у громадському житті, зокрема, з молодіжних обмінів та самоврядування.

Завдання курсу:

- ознайомити з основними концептуальними підходами та методологічними засадами до вивчення методика викладання предметів у закладах загальної середньої освіти;
- сформувати навички та прийоми організації молоді до активної і конструктивної участі у громадському житті;
- навчити прийомам самостійної роботи з інформаційними ресурсами;
- розкрити проблему єдності навчання і виховання та громадського життя;
- побудити до творчого підходу у процесі викладання правознавства та етики з використанням сучасних методів організації активної та конструктивної участі молоді у громадському житті.

Набути таких компетентностей:

Інтегральна компетентність

Здатність продукувати нові ідеї та знання, розв'язувати комплексні завдання у професійній та/або дослідницько-інноваційній діяльності у закладах освіти, оволодівати методологією наукової та педагогічної діяльності, а також здійснювати організацію молодіжного самоврядування, результати якого матимуть наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Сформованість системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору; здатність до абстрактного та критичного мислення, аналізу та синтезу інформації.

ЗК 2. Здатність до професійно-педагогічної комунікації, налагодження й підтримки контактів з учасниками освітнього дискурсу незалежно від їхніх національних, гендерних, вікових ознак, до вільного обговорення професійних та комунікативних проблем.

ЗК 2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), виявляти ініціативу (лідерство) та підприємливість, ефективно діяти в команді.

Спеціальні фахові предметні компетентності:

ФК 1. Здатність вільно послуговуватися нормами наукової мови у професійній діяльності дослідника-науковця та педагога, поціновувати й пропагувати високу культуру професійної комунікації, усвідомлювати їх цінність.

ФК 2. Здатність до організації якісного освітнього процесу та ефективної співпраці його учасників у ході організації молодіжного самоврядування.

ФК 3. Здатність до професійного розвитку та самоорганізації, проєктування власної кар'єри та готовності до постійного підвищення професійної кваліфікації.

Здатність до розуміння проблем професійної освіти та особливостей викладацької діяльності:

РН 1. Інтегрувати знання з основних галузей знань до власної професійної освітньої діяльності у відповідності до сучасних принципів толерантності, діалогу і співробітництва в умовах різноманіття та мультикультурності.

РН 2. Планувати, проєктувати, конструювати та організовувати процес з організації молодіжного самоврядування з використанням сучасних освітніх технологій та методик для оволодіння здобувачами ключових компетентностей та наскрізних умінь.

РН 3. Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення, побудови кар'єри, командної взаємодії.

**Модульна структура навчального курсу
ОРГАНІЗАЦІЯ МОЛОДІЖНОГО САМОВРЯДУВАННЯ
В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		л	п	л	інд	с.р		л	п	л	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
«Можливості ефективного учнівського самоврядування»												
Тема 1. Вступ. Громадянська ідентичність молоді. Розуміння власної належності до локальних спільнот і як громадянина конкретної держави. Розуміння історії, культури і соціальних систем та здатність формувати середовище односторонців. Громадська вмотивованість і розвиток: формулювати локальні ініціативи з розумінням, що вони мають вести до розвитку себе як особистості та спільнот, задля яких це робиться. Як навчитися уміти вибудовувати власну траєкторію розвитку через участь у громадській діяльності.		2	2			10						
Тема 2. Ефективне учнівське самоврядування під час якого діти та молодь учаться приймати важливі рішення, які стосуються їхнього життя в суспільстві. Як навчитися користуватися своїми правами, бути самостійними і відповідальними, співпрацювати з іншими та брати на себе відповідальність.		2	2			10						
Тема 3. Вибори своїх представників у керівний орган учнівського самоврядування (правління, рада чи комітет учнівського самоврядування). Участь у прийнятті рішень.		2	2			12						
Тема 4. Структура учнівського врядування. Визначення ефективної структури. Розроблення плану підготовки заходу чи проекту для його успішної реалізації. Визначення важливості довгострокового планування, візуалізації та формування короткострокових цілей відповідно до нього.		2	4			12						
Разом за змістовим модулем 1		8	10	2	-	56						
Змістовий модуль 2.												
Реалізація своїх можливостей у молодіжних організаціях та проєктах												
Тема 5. Сучасна демократія дає громадянам можливість впливати на рішення влади. Громадська участь і		2	2			12						

механізми залучення: розуміти і бути здатними впливати на рішення, які стосуються безпосередньо життя громади, середовища, спільнот, інституцій.												
Тема 6. Принципи доброчесності в роботі в команді та в учнівському врядуванні. Важливість побудови довірливих стосунків між членами команди та між учнівським врядуванням і учнівством, керуючись правилами доброчесності та формування своєї діяльності відповідно до стратегії розвитку для якісної роботи та руху в одному напрямку.		2	2	2		12						
Тема 7. Членство в молодіжних організаціях, волонтерство, благодійність та менторство. Як користуватися можливостями та виправити ситуацію через петиції, флешмоби в соціальних мережах, демонстрації, пікети.		2	2			12						
Тема 8. Інструменти співпраці з органами влади та впливу на місцеву політику. Ознака демократичного суспільства, за якого місцева політика формується на основі потреб жителів громади та реалізовується на їхнє благо. Адвокація як діяльність задля досягнення якісних змін у суспільстві через здійснення впливу на органи влади, результатом якої є прийняття певного рішення, оформленого документально.		2	4			12						
Разом за змістовим модулем 2		8	10			48						
РАЗОМ		16	20									

2.1. **Складники та технологія оцінювання знань здобувачів вищої освіти**

залік (усний)

I семестр

Контроль та оцінювання результатів навчання здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр» ґрунтується на накопичуванні балів за виконання відповідних видів роботи. Під час складання заліку здобувач вищої освіти додатково може одержати до 15 балів. Ураховуються результати неформальної освіти.

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою ЄКТС. Під час оцінювання самостійної та індивідуальної роботи додатково враховується творчий підхід у виконанні завдань, ініціатива, новизна, оригінальність, самостійність мислення, уміння працювати з різними джерелами інформації, ефективно комунікувати під час моделювання та організації освітнього процесу в закладах вищої освіти.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Таблиця 1

№ з/п	Види навчальної діяльності, кількість тем	Максимальна кількість балів за одну тему	Загальна кількість балів	Форма підсумкового контролю
1.	Опрацювання лекційного матеріалу (8 / 2)	2 / 8	16 / 16	Залік
2	Практичні заняття (10 / 2)	5 / 24	50 / 48	
3	Самостійна робота (8)	2	16	
4	Модульні завдання (2)	3 / 3	6 / 6	
4	Контрольна робота (тестові завдання (1)	12/14	12/14	
			100	

Засобами діагностики успішності навчання є:

1. Поточна перевірка виконання здобувачами вищої освіти практичних робіт.
2. Перевірка конспектування студентами лекційного матеріалу.
3. Оцінювання відповідей здобувачів освіти на семінарських заняттях у формі підготовки доповідей за темою заняття, доповнень до доповідей, участі в обговоренні, презентації самостійних завдань.
4. Виконання та захист студентами індивідуальних завдань (науково-дослідне завдання, складання термінологічного словника, написання есе, анотування наукових статей тощо).
5. Складання та виконання завдань підсумкового контролю (заліку).

2.2. Система поточного та підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (критерії оцінювання та шкала оцінювання)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Таблиця співвідношень між національною та ECTS			
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D		
60-66	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання

(за 100-бальною системою)

Рівень знань (в балах)	ЄСП К	Критерії оцінювання знань студента
90-100	A	Студент вільно володіє категоріальним апаратом предмету, чіткими знаннями теоретичного матеріалу, демонструє високий рівень навичок складання конспектів різних типів уроків, виявляє творчі здібності. Відповідь на контрольні запитання містить посилання на спеціальну літературу. Відповідь вимагає від студента уміння робити науково-обґрунтовані висновки, а також – ерудованості та використання знань із суміжних дисциплін, розуміння зв'язку між методикою викладання історії та іншими предметами, яке студент здатен продемонструвати під час контролю за самостійною роботою.
82-89	B	Студент демонструє достатній рівень володіння теоретичним матеріалом курсу, уміння пов'язувати теоретичні положення з історичними фактами та сучасністю, самостійність мислення, знання необхідної термінології. Відповідь на контрольні запитання є розгорнутою з посиланням на необхідну літературу.
75-81	C	Студент може допускати несуттєві помилки за умови загальної наукової грамотності та незначні помилки при перевірці знань теорії шкільного курсу історії та методики його викладання; систематизує та узагальнює набуті знання, самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження власних суджень.
67-74	D	Студент демонструє фрагментарне володіння теоретичним матеріалом курсу, неповні знання основних термінів та основних принципів шкільного курсу історії та методики його викладання, недостатні уміння практичного використання теоретичного матеріалу, обґрунтування основних теоретичних положень при аналізі конкретних зразків культури.

		Студент повинен правильно виконати 60% завдань під час контролю знань.
60-66	E	Студент володіє навчальним матеріалом на початковому рівні його засвоєння, відтворює незначну його частину, правильно виконує половину завдань.
35-59	FX	Студент розуміє навчальний матеріал на елементарному рівні його засвоєння, відтворює лише окремі фрагменти відповіді, дає загальну відповідь з допомогою викладача. В цілому відповідь незадовільна з можливістю повторного складання.
34 і менше	F	Незадовільні знання, обов'язковий повторний курс. Невиконання студентом 70% усіх завдань протягом вивчення дисципліни.

Методичне забезпечення

- навчальна програма дисципліни;
- робоча навчальна програма;
- плани лекційних занять;
- плани практичних занять;
- плани самостійної роботи;
- зміст індивідуальних завдань;
- конспект лекцій з дисципліни;
- питання до поточного контролю знань студентів;
- питання до підсумкового контролю знань студентів;
- інші матеріали.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА (ДЖЕРЕЛЬНА БАЗА)

Рекомендована література з курсу:

Основна:

1. Активізм з нуля. Готові рецепти змін. URL: <https://www.diemo.in.ua/>
2. Баранков О. Г., Желіба О. В. Шкільний курс історії та методика його викладання. Ніжин: Редакційно-видавничий відділ НДПУ, 2002. 65 с.
3. Вправи, які розвивають навички інфомедійної грамотності. Навчально-методичне видання. Київ: IREX в Україні, 2020. 102 с. URL: <https://static1.squarespace.com/static/627a2e40fe005402b6dbb84a/t/63071ecc7138ff262ec049e2/1661411045946/Cards+ML.pdf>
4. Гриценко А. Електронні інформаційні ресурси. *Використання Вікіпедії та сестринських вікіпроектів в освітньому процесі*: Навчально-методичний посібник / упорядник Н. О. Ластовець. Київ-Харків. Видавець: О. А. Мірошніченко, 2021. С. 10-12. URL: https://commons.wikimedia.org/w/index.php?title=File:Using_Wikipedia_and_Wikipedia_and_Wikimedia_projects_in_school_%E2%80%9494_Handbook_for_Ukrainian_teachers.pdf&page=10
5. Гриценко А.П. Можливості використання ІТ-технологій у ході впровадження модельних навчальних програм громадянської та історичної освітніх галузей базової середньої освіти. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету ім. Олександра Довженка*. Сер. : Педагогічні науки. 2022. Вип. 1 (48). С. 108-117. URL: <https://doi.org/10.31376/2410-0897-2022-1-48-108-117>
6. Гриценко А. Тематичні тижні та місячники як інструмент залучення до редагування Вікіпедії. *Використання Вікіпедії та сестринських вікіпроектів в освітньому процесі*: Навчально-методичний посібник / упор. Н. О. Ластовець. Київ-Харків. Видавець: О. А. Мірошніченко, 2021. С. 64-66. URL:

https://commons.wikimedia.org/w/index.php?title=File:Using_Wikipedia_and_Wikipedia_and_Wikimedia_projects_in_school_%E2%80%94_Handbook_for_Ukrainian_teachers.pdf&page=64

7. Громадянська освіта: як втілити на практиці. Посібник для молоді розроблений у межах програми «Мріємо та діємо» / Координація створення посібника Лідія Фесенко. Київ: Міжнародний республіканський інститут, 2022. 416 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/1OpF6n5EZq37EYkCxRRHdsdV7WQ5PxhU/view>

8. Громадянська та історична освітня галузь. *Офіційний сайт Інституту модернізації змісту освіти.* URL: <https://imzo.gov.ua/model-ni-navchal-ni-prohramy/hromadians-ka-ta-istorychna-osvitnia-haluz/>

9. Закон України «Про загальну середню освіту» від 16 січня 2020 року № 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>

10. Закон України «Про фахову передвищу освіту» від 6 червня 2019 року № 2745-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text>

11. Кібергігієна та протидія кібербулінгу. Посібник для проведення навчань молоді для молоді. Посібник для молоді розроблений в межах програми «Мріємо та діємо». Київ: IREX в Україні, 2022. 250 с. URL: <https://static1.squarespace.com/static/627a2e40fe005402b6dbb84a/t/632ac8d4b8c5bd1ea4ec72a0/1668595677602/cybersecurity.pdf>

12. Методичні матеріали для інтегрованого курсу «Громадянська освіта» (10 клас): посібник/автор-укладач Т. Ремех. Київ: IREX в Україні, 2022. 131 с. URL: <https://mriemotadiemorazom.org/resources>

13. Модельні навчальні програми для 5-9 класів Нової української школи. *Офіційний сайт міністерства освіти і науки України.* URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/modelni-navchalni-programi-dlya-5-9-klasiv-novoyi-ukrayinskoyi-shkoli-zaprovadzhuyutsya-poetapno-z-2022-roku>

14. Молодь за демократію в Україні. URL: <https://www.coe.int/uk/web/kyiv/youth-for-democracy-in-ukraine>

15. Освітні практики із запобігання інфодемії, або Як не ізолюватися від правди. Навчальний посібник / Волошенюк О. (розділ 2, 3, 5), Дегтярьова Г. (розділ 2), Каліберда М. (розділ 1), Мокрогуз О. (розділ 3), Потапова В. (розділ 4), Шаламов Р. (розділ 1) / За редакцією Волошенюк О., Євтушенко Р., Іванова В., Кулакова А. Київ: АУП, Інтерньюз-Україна, ЦВП, 2020. 68 с. URL: <https://www.aup.com.ua/osvitni-praktiki-iz-zapobigannya-info/>

16. Стандарт фахової передвищої освіти з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями). URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-standartu-fahovoyi-peredvishoyi-osviti-zi-specialnosti-014-serednya-osvita-za-predmetnimi-specialnostyami-galuzi-znan-01-osvita-pedagogika-osvitno-profesijnogo-stupenya-fahovij-molodshij-bakalavr>

17. Стартуємо до успішної школи. Європейський центр ім. Вергеланда. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:EWC+DS101+2020_T3/about

18. Тулбокс для вчителів. URL: https://toolbox.medialiteracy.org.ua/predmet/istoriya/?post_types=toolbox

19. Черних О.О. Онлайк: навчально-методичний посібник. Київ: ВАІТЕ, 2020. 108 с. *Посібник містить теоретичний матеріал про безпечну поведінку в інтернеті, опис занять і тренінгових вправ з розвитку компетентностей безпечної поведінки в інтернеті.* URL: <https://www.osce.org/files/f/documents/0/f/483533.pdf>

20. Успішне вчителювання – прості рецепти на щодень. Європейський центр ім. Вергеланда. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:EWC+DS101+2021_T1_3/about

21. Guidelines on Human Rights Education for Secondary School Systems [«Керівні принципи освіти в галузі прав людини для систем середньої школи», розроблені Бюро

демократичних інститутів і прав людини ОБСЄ, що містять конкретні рекомендації для впровадження освіти з прав людини у ЗСО]. URL: <https://www.osce.org/odihr/93969>

Додаткова література

22. Рагозін М. Громадянське виховання: методологія і організація у світлі європейського досвіду. *Шлях освіти*. 1999. № 4. С. 13-18.

23. Рекомендації щодо впровадження змішаного навчання у закладах фахової передвищої та вищої освіти / Міністерство освіти науки України. Київ, 2021. 31 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2020/zmyshene%20navchanny/zmishanenavchannia-bookletspreads-2.pdf>

24. Розроблення освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки здобувачів фахової передвищої освіти / Укладачі: Н. Вітранюк, О. Соколова, Т. Іщенко, Т. Дудник, Т. Удус. Київ, 2022. 58 с. URL: https://sqe.gov.ua/wp-content/uploads/2022/06/Metodichni_rekomendacii_rozroblennya_OOP_FPO_2022.pdf

Інформаційні ресурси:

1. Острів знань. Навчання. Електронні матеріали. Шкільні предмети – історія. URL: <http://shkola.ostriv.in.ua/list/code-211469C1327/attr-659E87C8F27>

2. Національний проект "Відкритий світ". URL: http://www.ow.org.ua/0_pp/

3. Ресурси з громадянської освіти та історії. URL: <http://www.ippo.edu.te.ua/index.php/2009-02-16-09-17-03/2009-03-17-14-43-59>

4. "Міжнародна українська школа". Програми, рекомендації, уроки. URL: <http://ukrintschool.org.ua/methodics/istorija.html>

5. Записник сучасного вчителя. Вчителю-предметнику. Методичне портфоліо (праворуч список уроків). URL: <http://notatka.at.ua/publ/3>

6. Сайт МОН України. URL: <http://www.mon.gov.ua/ua/>

7. Діяльність - Освіта (атестація, підручники) - Загальна середня освіта (програми, методичні рекомендації) URL: <http://www.mon.gov.ua/ua/activity/education/56/general-secondary-education/>

8. Освітня новина, підготовка до ЗНО, конспекти уроків. URL: <http://osvita.ua/>

9. Колекція відеоуроків. URL: <http://interneturok.ru/ua>

10. Український освітнянський видавничий центр «ОПІОН». URL: <https://orioncentr.com.ua/vebinary>